

РЕГРЕСІЙНІ МОДЕЛІ ФІНАНСОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ АГРАРНОГО ПІДПРИЄМСТВА

Ізбаш Валентина Миколаївна,
здобувач вищої освіти спеціальності 051 «Економіка»
Миколаївський національний аграрний університет,
м. Миколаїв, Україна

Анотація: здійснено огляд результатів використання регресійних моделей в діяльності аграрних підприємств. Визначено місце регресійних моделей в прогнозуванні доходів аграрного підприємства

Ключові слова: регресія, аграрне підприємство, фінансова діяльність, модель

Регресійні моделі є ефективним інструментом для аналізу фінансової діяльності аграрних підприємств. Вони дозволяють визначити залежності між різними факторами і фінансовими показниками, такими як доходи, витрати, прибуток, оборотні кошти тощо.

Наприклад, можна побудувати регресійну модель для визначення залежності між виробничими витратами та доходами підприємства. Для цього зібрати дані про витрати на землю, робочу силу, насіння, добрива тощо, а також про доходи, отримані від продажу вирощених продуктів. Потім можна побудувати регресійну модель, яка дозволить визначити, як зміна витрат впливає на доходи підприємства [2].

Також можна використовувати регресійні моделі для прогнозування майбутніх фінансових показників. Наприклад, можна побудувати модель для прогнозування прибутку підприємства на основі його фінансових даних за попередні періоди. Для цього необхідно зібрати дані про прибуток за попередні роки, а також про інші фактори, які можуть вплинути на прибуток, наприклад, витрати на маркетинг, інвестиції в нові технології тощо. Потім можна побудувати регресійну модель, яка дозволить прогнозувати прибуток на основі цих даних.

Регресійні моделі є потужним інструментом для аналізу та прогнозування фінансової діяльності аграрних підприємств, і їх використання може допомогти підприємствам планувати свою діяльність, вирішувати фінансові проблеми та досягати більшої ефективності в управлінні. Проте, при побудові регресійних моделей необхідно враховувати деякі особливості фінансової діяльності аграрних підприємств [1].

Одна з особливостей аграрної галузі полягає в тому, що вона значно залежить від природних факторів, таких як погода, клімат, ґрунтові умови тощо. Ці фактори можуть значно вплинути на врожайність та виробничі витрати підприємства, тому їх необхідно враховувати при побудові регресійних моделей.

Ще одна особливість аграрної галузі полягає в тому, що підприємства можуть мати значну сезонність виробництва та продажу своїх продуктів. Це може призвести до зміни залежності між фінансовими показниками в різні періоди року, що необхідно враховувати при побудові регресійних моделей.

Також важливо враховувати специфіку фінансових показників аграрних підприємств, такі як показник витрат на землю або показник валового внутрішнього продукту на одну одиницю землі. Ці показники можуть відрізнятися від показників інших галузей, тому необхідно використовувати відповідні методи та підходи при аналізі та моделюванні фінансових даних.

Отже, при побудові регресійних моделей для аналізу та прогнозування фінансової діяльності аграрних підприємств необхідно враховувати їх особливості та специфіку фінансових показників. Правильне використання регресійних моделей може допомогти підприємствам зробити більш обґрунтовані рішення з управління, зокрема у визначенні оптимальної стратегії виробництва та продажу, плануванні витрат, оцінці ризиків та прогнозуванні фінансових результатів.

При побудові регресійних моделей для аналізу фінансової діяльності аграрних підприємств можуть використовуватися різні показники, такі як прибуток, валовий дохід, витрати, обсяг виробництва тощо. Також можуть бути використані показники ефективності використання ресурсів, такі як витрати на одиницю виробленої продукції або валовий дохід на одну одиницю землі.

При побудові регресійної моделі необхідно вибрати правильні змінні, які відображають залежність між фінансовими показниками та можуть впливати на їх зміну. Наприклад, змінні, що відображають врожайність, кліматичні умови, ціну на продукцію на ринку, можуть бути використані для побудови регресійної моделі, що дозволяє прогнозувати дохід підприємства.

Також необхідно враховувати різні фактори, які можуть впливати на залежність між фінансовими показниками, такі як валютні курси, податки, інфляція тощо.

Після побудови регресійної моделі необхідно провести її аналіз та оцінку її точності та достовірності. Це можна зробити за допомогою статистичних методів, таких як аналіз дисперсії, кореляційний аналіз, тестування гіпотез тощо.

Регресійні моделі можуть бути корисним інструментом для аналізу та прогнозування фінансової діяльності аграрних підприємств. Вони дозволяють підприємствам прийняти обґрунтовані рішення щодо планування витрат, управління виробництвом та продажем продукції, оцінки ризиків та прогнозування фінансових результатів.

Побудова регресійної моделі для прогнозування доходів аграрного підприємства може допомогти визначити оптимальний рівень виробництва та продажу продукції, а також оцінити вплив різних факторів на дохід. Аналіз результатів моделі може допомогти виявити проблемні зони та виконати корекцію управлінських рішень.

Однак, при побудові та використанні регресійних моделей необхідно враховувати їх обмеження та ризики. Наприклад, регресійні моделі можуть бути недостатньо точними або недостатньо гнучкими для вирішення деяких проблем. Крім того, вони можуть бути побудовані на основі даних з обмеженим періодом спостережень або на основі даних з недостатньою кількістю змінних. Також необхідно враховувати можливість виникнення непередбачуваних ситуацій, таких як зміна цін на ринку або природні катастрофи, які можуть вплинути на результати моделі.

Регресійні моделі можуть бути корисним інструментом для аналізу та прогнозування фінансової діяльності аграрних підприємств, але їх використання повинно бути обґрунтованим та враховувати їх обмеження та ризики. Крім регресійних моделей, для аналізу фінансової діяльності аграрних підприємств можуть використовуватись інші методи, наприклад, аналіз чутливості, факторний аналіз, аналіз бюджету та інші.

Аналіз чутливості дозволяє визначити, які змінні мають найбільший вплив на фінансові результати підприємства та які фактори можуть бути критичними для його успішності. Факторний аналіз дозволяє виявити головні фактори, які впливають на фінансові результати підприємства, та оцінити їх вплив. Аналіз бюджету дозволяє встановити плани витрат та доходів на майбутній період, а також визначити, наскільки вони відповідають цілям підприємства.

Крім того, для аналізу фінансової діяльності аграрних підприємств можна використовувати інші методи, такі як аналіз рентабельності, аналіз ліквідності, аналіз фінансової стійкості та інші. Ці методи дозволяють оцінити фінансову стан підприємства та визначити резерви для його подальшого розвитку.

Отже, для аналізу та прогнозування фінансової діяльності аграрних підприємств необхідно використовувати комплексний підхід, який включає в себе різні методи та інструменти. Регресійні моделі можуть бути корисним інструментом у цьому підході, але їх використання повинно бути обґрунтованим та враховувати їх обмеження та ризики.

Список використаних джерел

1. Дорогань Л.О. Основні напрями оцінки фінансових результатів аграрних підприємств <https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/nppdaa/2019/01/105.pdf> (дата звернення: 27.02.2023).

2. Прикладна економетрика: навч. посіб.: у двох частинах. Частина 1: [Електронне видання] / Л. С. Гур'янова, Т. С. Клебанова, С. В. Прокопович та ін. – Харків: ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2016. – 235 с. (дата звернення: 27.02.2023).

3. Guiso, L., Sapienza, P., Zingales, L. The role of social capital in financial development. *American Economic Review*. 2004. Vol. 94(3). P. 526–556.

***Abstract:** a review of the results of the use of regression models in the activities of agricultural enterprises was carried out. The place of regression models in forecasting the income of an agricultural enterprise was determined.*

Keywords: *regression, agricultural enterprise, financial activity, model.*

Науковий керівник:
Тищенко С.І.,
канд.пед.наук, доцент,
доцент кафедри економічної кібернетики
і математичного моделювання,
Миколаївський національний аграрний університет

УДК 657:005(075.8)

СУЧАСНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ АНАЛІЗ

Каур Тетяна Олексіївна,
здобувач вищої освіти спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування»
Миколаївський національний аграрний університет
м. Миколаїв, Україна

Анотація: *економічний аналіз є основою якісного менеджменту сьогодення адже має місце осучаснення його методів та методологій. Він є підґрунтям та інформаційним базисом для прийняття відповідних умов та ситуаціям управлінських рішень, які мають на меті упереджувати негативні впливи внутрішнього і зовнішнього середовищ та відхилення від заданих параметрів функціональної діяльності в стратегічній перспективі.*

Ключові слова: *економічний аналіз, економічний розвиток, економічна теорія, ефективність, ринкова економіка.*

Динамічний розвиток сучасної економіки, існування явищ кризового характеру, швидкісний науково-технологічний прогрес, зростаюча конкуренція, велика кількість неперевіреної інформації та дефіцит джерел фінансування змушують досліджувати проблеми економічного аналізу як однієї з найважливіших складових економічних наук, що вивчає достовірність та надійність висновків, допомагає отримувати достовірну інформацію та робити правильний вибір стратегії розвитку підприємства.

Значення економічного аналізу в процесі управління в умовах нестабільності та відсутності прогнозованості змін вітчизняної економіки суттєво зростає, оскільки економічний аналіз є дієвим засобом доцільності прийняття правильних управлінських рішень для стійкого та ефективного функціонування підприємства. Тому для науковців та практиків сьогодні